

Voorkomen dat de online bv een paard van Troje wordt

VON

De notaris bestaat bij de gratie van zijn maatschappelijk nut. Daarom is het goed dat hij ingezet wordt tegen witwassen en fraude, vindt Arnaud Wilod Versprille, notaris bij Olenz. ‘Maar dan moet het wel hand in hand gaan met efficiënte processen. Dat geldt ook voor het online oprichten van een bv.’

| TEKST Peter Steeman

Vanaf 2021 moet een bv digitaal kunnen worden opgericht binnen de EU. Het is een ontwikkeling die Wilod Versprille toejuicht. ‘De vraag is alleen wat we verstaan onder een digitale oprichting. In Oostenrijk betekent het dat je je op afstand legitimeert en akten passeert via videoconferencing. Dat voldoet perfect aan de wensen van de maatschappij. Ik zit liever in een videocall met een buitenlandse notaris en de rechtspersoon dan dat er akten naar een buitenlandse rechtbank moeten worden gestuurd die vervolgens weer terugkomen. Linksom of rechtsom wil ieder land dat er duidelijkheid is over de rechtspersonen. Als iemand online een rechtspersoon opricht, wil je weten of die persoon wel degene is voor wie hij zich uitgeeft en of hij bevoegd is. Je wilt geen stroman die een lege bv opricht. Je moet voorkomen dat je met zo’n efficiëncyslag een paard van Troje binnenhaalt.’

‘We moeten toegang krijgen tot de juiste bronnen’

DOMME VRAAG

De poortwachtersrol maakt deel uit van het dna van de notaris, vindt Wilod Versprille. ‘Als je in de archieven duikt om te kijken wat de notaris drie eeuwen geleden deed, zie je dat hij advies gaf, zaken vastlegde en zorgde voor een *level playing field*. Dat doet de notaris nog steeds. Sinds 1993 is de overdracht van aandelen in een besloten vennootschap via een notariële akte verplicht.’ Die notariële tussenkomst heeft veel opgeleverd voor de rechtszekerheid en fraudebestrijding, vindt Wilod Versprille. ‘Maar wanneer je een notaris als poortwachter wil gebruiken, moet je hem wel efficiënt inzetten. Ik moet in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme om een UBO-verklaring (*ultimate beneficial owner*) vragen. ‘Bent u een UBO?’ Dat is eigenlijk een domme vraag. Niemand zegt: ‘Nee, ik ben een stroman.’ En als iemand aangemerkt kan worden als een PEP (*politically exposed persons*) moet ik een verzaamd cliënt onderzoek uitvoeren. Dat kost drie uur. Tijd die ik aan de cliënt moet doorberekenen. Om de rol als poortwachter goed uit te oefenen, moeten we toegang krijgen tot de juiste bronnen.’

HERKOMST GELDEN

Twintig jaar geleden kostte het de notaris vijf minuten om iemand te identificeren en gegevens te raadplegen. Tegenwoordig is hij zo een half uur bezig, aldus Wild Versprille. ‘Met een privépersoon die alles bij de bank financiert ben je snel klaar, maar bij een financiële transactie met eigen geld moet je naar de herkomst van gelden vragen. Voor het verrichten van dat onderzoek heb ik soms de aangifte Inkomstenbelasting nodig. Ik moet de klant daarom soms vragen. Dat is eigenaardig. Waarom krijg je als notaris geen toegang tot het Box 3 vermogen van de klant? Dat zou je moeten kunnen opvragen. Nu moet ik maar hopen dat hij mij het correcte document geeft. Sterker nog, als er met het document gerommeld is, moet ik dat als notaris opgemerkt hebben. Efficiency en poortwachtersrol zijn communicerende vaten. Hoe efficiënter, hoe relevanter je bent voor de klant.’ ■

Europese richtlijn

Vanaf 1 augustus 2021 moet het volgens een Europese richtlijn mogelijk zijn volledig online een bv op te richten. Dat wil zeggen zonder dat de oprichters voor een notaris of een andere autoriteit, persoon of instantie moeten verschijnen. Volgens geldend kabinetsbeleid wordt bij de implementatie van de richtlijn zoveel mogelijk aangesloten bij het al bestaande systeem, dus met een rol van de notaris bij het digitaal oprichten van een bv. Hiervoor wordt de mogelijkheid om bv’s digitaal op te richten via een digitale notariële akte uitgewerkt. Parallel aan het wetgevingstraject werkt de KNB aan realisatie van een proces van online oprichting van bv’s. Belangrijke onderdelen van dit proces zijn digitale identificatie, digitale ondertekening en digitaal passeren met behulp van een digitale audio-videoverbinding. Het is van groot belang dat dit proces betrouwbaar is en goed aansluit op de wensen vanuit het notariaat en het werkproces van de notaris. Daarom is een notariële klankbordgroep opgericht waarin ook de VON deelneemt.